

IBBY NOVICE

MEDNARODNI DAN KNJIG ZA OTROKE 2020

Slovenska sekcija IBBY je pripravila poslanico in plakat ob 2. aprilu 2020 – Mednarodnem dnevu knjig za otroke. Poslanico z naslovom »Lakota po besedah« je napisal Peter Svetina, plakat je ilustriral Damijan Stepančič, ki si je zamislil tudi vabilo k praznovanju v obliki kocke. Vse gradivo je oblikovala Melita Rak. Projekt so finančno podprtli Ministrstvo za kulturo, Javna agencija za knjigo in Pošta Slovenije.

Gradivo smo že poslali nacionalnim sekcijam IBBY v 80 držav po vsem svetu. Do 2. aprila bomo imeli dovolj časa, da pripravimo lepo praznovanje. Podobno, kot se črke sestavljajo v besede, besede v povedi in le-te v zgodbe, bomo sestavljali tudi različne bralne prireditve, in to z namenom, da bi povabili k branju

mladinskih knjig čim več bralcev. Zato je vabilo v takšni obliki, da ga sestavimo v kocko. Iskreno si želimo veliko takšnih dogodkov, ki bodo nahranili z besedami čim več otrok in odraslih in jim vzbujali lakoto po še več branja.

IBBY je proglašil 2. april, rojstni dan Hansa Christiana Andersena, za Mednarodni dan knjig za otroke na mednarodnem IBBY kongresu v Ljubljani leta 1966; ob 2. aprilu vsako leto druga nacionalna sekcija pripravi plakat in poslanico. Leta 1968 je pisatelj France Bevk napisal »Poslanico otrokom vsega sveta«, leta 1970 pa pisateljica Ela Peroci poslanico z naslovom »Otroci – kaj vam pomenijo knjige?« Leta 1997 je Slovenska sekcija IBBY pripravila poslanico »Otroštvo je poezija življenja. Poezija je

Peter Svetina

Damijan Stepančič

otroštvo sveta», ki jo je napisal pesnik Boris A. Novak; plakat pa je ustvaril ilustrator Matjaž Schmidt.

Pisatelj Peter Svetina in ilustrator
Damijan Stepančič sta naša vrhunska
ustvarjalca, spoštovana med strokovno

publiko in zelo priljubljena med mladimi in odraslimi bralci.

Oba sta tudi nominiranca za Anderse-novo nagrado 2020.

Tilka Jamnik

Plakat je ilustriral Damijan Stepančič, ki si je zamislil tudi vabilo k praznovanju v obliki kocke. Gradivo je oblikovala Melita Rak.

Poslanica ob 2. aprilu 2020

Peter Svetina
LAKOTA PO BESEDAH

V moji deželi konec aprila ali začetek maja ozelenijo grmi, ki jih kmalu nato naselijo zapredki metuljev. Kot vata ali kot sladkorna pena zgledajo, ličinke pa požirajo list za listom, dokler grmi niso videti popolnoma opustošeni. Ko se metulji razvijejo, odletijo, grmički pa kljub temu niso uničeni. Ob letu ponovno ozelenijo, spet in spet.

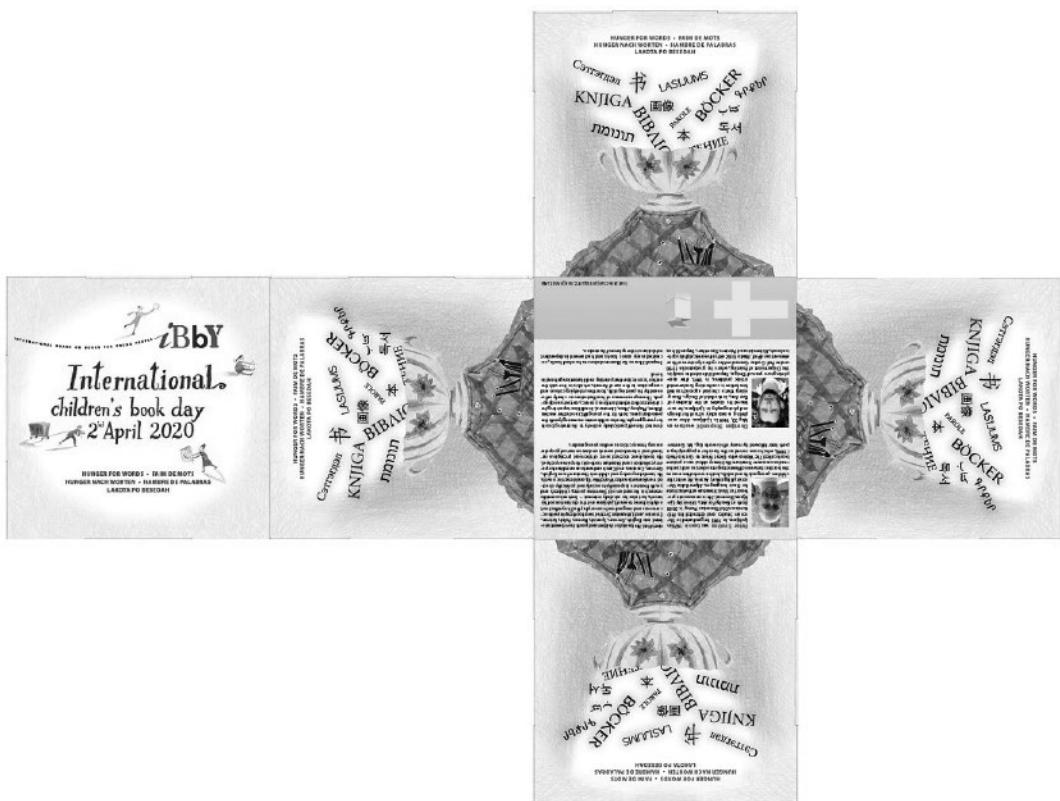
To je podoba pisateljice, podoba pesnika. Zgodbe in pesmi ju izjejo, izčrpajo ju, in ko so napisane, odletijo, odidejo

v knjige, odidejo med poslušalce. To se ponavlja.

In kaj se zgodi s pesmimi in zgodbamimi?

Poznam fanta, ki so mu operirali oči. Dva tedna po operaciji je moral ležati le na desnem boku, potem še mesec dni ni smel brati, ničesar. Ko je po mesecu in pol prijel v roko knjige, se mu je zdelo, kot da bi besede z žlico zajemal iz sklede. Kot da bi jih jedel, zares jedel.

In poznam dekle, ki je zdaj učiteljica. Pravi: Otroci, ki jim starši niso brali knjig, so siromašni.

Vabilo – zunanja stran

*Besede v pesmih in zgodbah so hrana.
Niso hrana za telo, nihče si z njimi ne
bo napolnil želodca. So hrana za duha
in dušo.*

*Kadar je človek lačen in žejen, se mu
stisne želodec, osušijo se mu usta. Išče,
kje bi lahko dobil vsaj kos kruha, skodelico
riža, koruze, kakšno ribo ali banano.
Bolj ko je lačen, bolj se mu oži pogled, ne
vidi več drugega kot par grižljajev, ki bi
ga nasitili.*

*Lakota po besedah se ne kaže tako,
kaže se kot malodušnost, kot brezbriznost,
kot arogantnost. Ljudje, ki jih tare
ta lakota, se ne zavedajo, da je njihova
duša premražena, ne zavedajo se, da
hodijo mimo sebe, pa se ne vidijo. Del*

*sveta jim odteka, ne da bi ga sploh kdaj
opazili.*

*To lakoto potešijo pesmi in jo potešijo
zgodbe.*

*Če tega doslej nismo počeli, je upanje,
da se nasitimo?*

*Je. Fant bere, skoraj ni dneva, da ne
bi bral. Punca, ki je postala učiteljica,
bere zgodbe svojim šolarjem. Vsak petek.
Vsak teden. Če kdaj pozabi, jo na branje
spomnijo otroci sami.*

*Pa pisateljica in pesnik? Ob letu bosta
ozelenela. In spet ju bodo izjedle zgodbe
in pesmi, ki bodo kot metulji poleteli na
vse strani. Spet in spet.*

Slovenian Section of IBBY is the sponsor of International Children's Book Day 2020

It is a special honour for the Slovenian Section of IBBY to be the sponsor of the International Children's Book Day. It was at the IBBY Congress in Ljubljana in 1966 that April 2nd, Hans Christian Andersen's birthday, was proclaimed the International Children's Book Day and celebrated ever since. The Slovenian Section of IBBY had previously been the international sponsor of ICBD in 1997, when artists Matjaž Schmidt and Boris A. Novak designed the poster Childhood Is Poetry of Life. Poetry Is Childhood of the World.

For the Children's Book Day 2020, Peter Svetina wrote Hunger for Words, while Damijan Stepančič illustrated the poster and, together with Melita Rak, designed the invitation in the form of a cube. Just as we construct words out of characters and stories out of words, you can construct a cube out of 2020's invitations to the celebration of the International Children's Book Day. We hope our construction will address children all over the world and inspire reading mentors to satisfy children's hunger for quality literature.

In late October, we have sent the posters and invitations to all National Sections around the world. We really hope that you like them as much as we do! We wish you a successful presentation, an unforgettable celebration of April 2nd 2020 and a lot of success in bringing children and books together!

A HUNGER FOR WORDS

Where I live, bushes turn green in late April or early May, and are soon populated by butterfly cocoons. These look like wads of cotton or candy floss, and the pupae devour leaf after leaf until the bushes are stripped bare. When developed, the butterflies fly away, however, the bushes have not been destroyed. As summer comes around, they turn green again, each and every time. This is a picture of a writer, a picture of a poet. They're eaten away, bled dry by their stories and poetry, which, when they're finished, fly away, retire into books and find their audi-

ence. This happens again and again. And what happens with these poems and stories? I know a boy who had to have eye surgery. For two weeks after the operation, he was only allowed to lie on his right side, and after that was not permitted to read anything for a month. As he finally got hold of a book after a month and a half, he felt as if he was scooping up words from a bowl with a spoon. As if he was eating them. Actually eating them. And I know a girl who grew up to be a teacher. She has told me: Children who hadn't been read to by their parents are impoverished. Words in poetry and in stories are food. Not food for the body, not food that can fill up your stomach. But food for the spirit and food for the soul. When one is hungry or thirsty, their stomach contracts and their mouth turns dry. They look for anything to eat, a piece of bread, a bowl of rice or corn, a fish or a banana. The hungrier they grow, the narrower becomes their focus, they become blind to everything but the food that could sate them. The hunger for words manifests itself differently: as gloominess, obliviousness, arrogance. People suffering from this sort of hunger don't realize their souls are shivering cold, that they're walking past themselves without noticing. A part of their world is running away from them without them being aware of it. This type of hunger is sated by poetry and stories. But is there hope for those who have never indulged in words to ever satisfy this hunger? There is. The boy reads, almost every day. The girl who had grown up to be a teacher reads stories to her pupils. Every Friday. Every week. If she ever forgets, the children are sure to remind her. And what about the writer and the poet? As summer comes, they'll turn green again. And again, they'll be eaten away by their stories and their poems that will then fly away in all directions. Again and again.

Peter Svetina
Translation: Jernej Županič

HUNGER NACH WORTEN

In meinem Land ergrünende Ende April oder Anfang Mai die Sträucher. Bald darauf werden sie von den Schmetterlingspuppen besiedelt. Sie sehen aus wie Zuckerwatte und die Raupen verschlingen ein Blatt nach dem anderen, bis die Büsche auf den ersten Blick vollkommen verwüstet aussehen. Die entpuppten Schmetterlinge fliegen weg, die Sträucher aber sind dennoch nicht zerstört. Jahrein, jahraus werden sie wieder grün, immer wieder. Das ist das Bild einer Autorin, eines Dichters. Sie werden von ihren Geschichten und Gedichten verzehrt, ausgesogen, und wenn sie fertiggeschrieben vorliegen, fliegen sie ab in die weite Welt, gehen ab in die Bücher, ab unter die Zuhörer. Immer wieder. Und was geschieht mit den Gedichten und den Geschichten? Ich kenne einen Jungen, er hatte eine Augenoperation. Er musste zwei Wochen lang auf rechter Hüfte liegen, dann einen Monat nicht lesen, gar nichts. Als er dann nach anderthalb Monaten ein Buch zur Hand nahm, schien es ihm, als schöpfte er die Wörter löffelweise. Als äße er sie, wortwörtlich äße. Und ich kenne ein Mädchen, heute ist sie Lehrerin. Sie sagte: Die Kinder, die von den Eltern keine Bücher vorgelesen bekommen, sind arm. Die Wörter in Gedichten und Geschichten sind Nahrung. Keine Nahrung für den Körper, niemand füllt mit ihnen seinen Magen. Sehr wohl aber sind sie Nahrung für den Geist und die Seele. Wenn der Mensch hungrig und durstet, schrumpft sein Magen, der Mund wird trocken. Er will auch nur ein Stück Brot, eine Tasse Reis, Mais, einen Fisch oder eine Banane finden. Je hungriger er ist, desto enger wird sein Blick, er sieht nichts anderes mehr vor sich als ein paar Bissen Nahrung, um satt zu werden. Hunger nach Worten zeigt sich anders, er zeigt sich als Kleinmut, Gefühllosigkeit, Vermessenheit. Menschen, die von diesem Hunger geplagt werden, sind sich nicht dessen gewahr, dass ihre Seele durchkältet ist, sie sind sich nicht dessen gewahr, dass sie an sich vorbeigehen und sich selbst gar nicht sehen. Ein Teil der Welt fließt an ihnen vorbei, ohne von ihnen überhaupt je bemerkt zu werden. Diesen Hunger stillen die Gedichte und Geschichten. Und wenn wir es bis jetzt noch nie praktizierten, das Lesen, besteht denn Hoffnung, satt werden zu können?

Ja. Der Junge liest, es vergeht kaum ein Tag, an dem er nicht lesen würde. Das Mädchen, die eine Lehrerin wurde, liest ihren Schülern Geschichten vor. Jeden Freitag. Jede Woche. Wenn sie vergisst vorzulesen, wird sie von den Kindern daran erinnert. Und die Autorin und der

Dichter? In einem Jahr ergrünen sie wieder. Und werden wieder von den Geschichten und den Gedichten verzehrt, um bald daraufhin wie Schmetterlinge in alle Himmelsrichtungen davonzufliegen. Immer wieder.

Peter Svetina
Aus dem Slowenischen von Urška P. Černe

UNE FAIM DE MOTS

Là où j'habite, les arbustes verdissent fin avril ou début mai et sont bientôt peuplés de cocons de papillons. Ceux-ci ressemblent à des boules de coton ou à de la barbe à papa. Les chrysalides dévorent une feuille après l'autre jusqu'à ce que les arbustes soient nus. Une fois développés, les papillons s'envolent: cependant, les buissons ne sont pas détruits. Quand l'été arrive, ils reverdissent, à chaque fois. Ceci est à l'image de ce qui arrive à un écrivain ou à un poète. Ils sont dévorés, saignés par leurs histoires et leurs poèmes qui, quand ils sont terminés, s'envolent, se retirent dans les livres et trouvent leur public. Cela se produit encore et encore. Et qu'advient-il de ces poèmes et histoires? Je connais un garçon qui a dû être opéré des yeux. Durant les deux semaines qui ont suivi l'opération, il n'était autorisé qu'à s'allonger sur le côté droit et, après cela, il ne lui était pas permis de lire pendant un mois. Quand, au bout d'un mois et demi, il a enfin pu tenir un livre entre les mains, il avait l'impression de prendre des mots dans un bol avec une cuillère. Comme s'il les mangeait vraiment. Et je connais une fille qui est devenue enseignante. Elle m'a dit: « Les enfants auxquels leurs parents n'ont pas lu d'histoires sont appauvris ». Les mots des poésies et des histoires sont de la nourriture. Pas de la nourriture pour le corps, qui puisse remplir votre estomac, mais de la nourriture pour l'esprit et l'âme. Quand on a faim ou soif, l'estomac se contracte et la bouche s'assèche. On cherche de quoi manger, un morceau de pain, un bol de riz ou de maïs, un poisson ou une banane. Plus on a faim, plus la concentration se réduit, on devient aveugle à tout sauf à la nourriture qui pourrait nous rassasier. La faim de mots se manifeste différemment: sous forme de morosité, d'inconscience, d'arrogance. Les personnes souffrant de ce genre de faim ne réalisent pas que leurs âmes frissonnent de froid, qu'elles passent à côté d'elles-mêmes sans s'en rendre compte. Une partie de leur monde leur échappe sans qu'elles en soient conscientes. Ce type de faim est rassasié par la poésie et les histoires. Mais y a-t-il un espoir pour ceux qui ne se sont jamais adonnés aux mots pour satisfaire cette faim? Cet espoir existe. Le garçon lit, presque tous les jours. La fille qui est devenue enseignante lit des histoires à ses élèves. Tous les vendredis. Chaque semaine. Si elle oublie de le faire un jour, les enfants le lui rappellent. Et qu'en est-il de l'écrivain et du poète? À l'arrivée de l'été, ils reverdiront. Et de nouveau, ils seront dévorés par leurs histoires et leurs poèmes qui s'envoleront ensuite dans toutes les directions. Encore et encore.

Peter Svetina
Traduction: Hasmig Chahinian

HAMBRE DE PALABRAS

A finales de abril o a comienzos de mayo, en mi país verdecen los arbustos. Al poco tiempo los pueblan crisálidas de mariposas. Como algodón o algodón de azúcar lucen, pero las orugas no hacen sino devorar hoja tras hoja hasta que los arbustos están casi deshechos. Cuando las mariposas salen de sus crisálidas, echan a volar, pero así y todo, los arbustos no quedan arruinados. Dentro de un año volverán a echar brotes, y así una y otra vez. Esto es imagen de una escritora, imagen de un poeta. Los cuentos y los poemas los carcomen, los agotan, y cuando están escritos, salen volando para terminar en los libros, para terminar entre quienes los oyen. Y esto no deja de repetirse. ¿Y qué ocurre con los poemas y con los cuentos? Conozco a un chico al que tuvieron que operar de los ojos. Luego de la intervención tuvo que reposar acostado sobre su lado derecho por dos semanas, y luego, durante un mes, no pudo leer, no pudo leer nada. Cuan-

do después de un mes y medio volvió a coger un libro, le pareció como si recogiera las palabras de un bol. Como si los comiera, los comiera de verdad. Y conozco a una chica que ahora es maestra. Dijo: ¡Pobres de aquellos niños a los que sus padres no leían libros! Las palabras en los poemas y en los cuentos son comida. No son comida para el cuerpo: nadie podría llenarse el estómago con ellas. Son comida para el espíritu y para el alma. Cuando el hombre tiene hambre y sed, su estómago se escoge y se le seca la boca. Busca encontrar al menos un pedazo de pan, una taza de arroz, de maíz, un pescado o un plátano. Cuanta más hambre tiene, tanto más se le estrecha la mirada, ya no ve otra cosa que un par de bocados que lo saciarán. Pero el hambre de palabras no se muestra de esta manera, sino que tiene la forma del abatimiento, de la apatía, de la arrogancia. La gente que sufre de este tipo de hambre no es consciente de que su alma tiene frío, no se da cuenta de que está pasando junto a sí misma sin haberse percibido. Una parte del mundo se le va de las manos sin haber sido apenas notada. Esta hambre pueden saciarla tan solo los poemas y los cuentos. Si no lo hemos hecho jamás, ¿existe la esperanza de que podamos llenarnos? Sí. Aquel chico lee, casi no pasa un día sin leer. La chica que es maestra lee cuentos a sus alumnos. Cada viernes. Cada semana. Y si alguna vez se le olvida, son los niños los que se acuerdan de la lectura.

¿Y la escritora, y el poeta? Al año reverdecerán. Y volverán a carcomerlos los cuentos y los poemas que luego, como mariposas, echarán a volar. Una y otra vez.

Peter Svetina
Traducción: Barbara Pregelj

PRIZNANJA SLOVENSKE SEKCIJE IBBY 2019

Slovenska sekcija IBBY je desetič zapored podelila priznanja za izjemne dosežke na področju promocije mladinske književnosti in branja. Prejemnike je izbrala komisija v sestavi: dr. Dragica Haramija, Marija Prelog in Kaja Bucik Vavpetič, njihovo odločitev je potrdil izvršni odbor Slovenske sekcije IBBY.

Podelitev je bila na Slovenskem knjižnem sejmu, na pisateljskem odru, v petek, 29. novembra 2019, na prireditvi z naslovom *Tudi letos beremo skupaj*, tradicionalni skupni prireditvi Slovenske sekcije IBBY, Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS ter revije *Otrok in knjiga*.

Nagrada Slovenske sekcije IBBY: Anja Štefan

Anja Štefan je pisateljica, pesnica in pri-povedovalka, ki v svojih delih nagovarja

mlade bralce z jasnim, prečiščenim jezikom in izbranimi tematikami.

Njena besedila so bila doslej prevedena, predelana v lutkovne predstave,